

Pirkanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 3.2.2022

PIRELY/243/2022

Asia: Konikallion tuulivoimahankeen (Ikaalinen, Hämeenkyrö) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvän 110 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee Konikallion tuulipuiston rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueille. Hankealue sijaitsee lähimmillään noin 6-7 kilometrin etäisyydellä Satakunnan maakuntarajasta kaakkoon (Jämijärven kunta sekä Kankaanpään ja Porin kaupungit). Hankealue käsittää yhtenäisen alueen, jonka pinta-ala on noin 14 km². YVA-hankkeessa tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa. VE1:ssa rakennettaisiin 15 voimalaa ja VE2:ssa 11 voimalaa, joiden kokonaiskorkeus olisi enintään 350 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW. YVA:ssa tarkastellaan myös ns. nollavaihtoehtoa, jossa tuulipuistoa ei rakenneta.

Tuulipuiston sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein ja hankealueelle rakennetaan sähköasema. Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon jakeluverkkoyhtiö Caruna Oy:n 110 kV:n suurjänniteverkkoon uudella, noin 14–15 km pituisella 110 kV -voimajohtolla (ilmajohto tai maakaapeli). Sähkönsiirron A-vaihtoehtona tutkitaan koilliseen suuntautuvaa vaihtoehtoa ja B-vaihtoehtona etelään suuntautuvaa vaihtoehtoa. Nämä uudet voimajohtoreittivaihtoehdot kuuluvat osaksi hankkeen YVA-menettelyä.

Satakunnan Museo ottaa tässä lausunnossa kantaa ainoastaan Satakunnan kulttuuriympäristöjä koskevien lähtötietojen esittämiseen sekä hankkeen Satakunnan maakunnan puolelle (Jämijärven kunta, Kankaanpään ja Porin (Lavia) kaupungit) aiheutuvien maisemavaikutusten arviointiin. Satakunnan Museo ei ota kantaa sähkönsiirtovaihtoehtojen arviointiin, koska ne eivät tule näkyämään Satakunnan puolelle, eikä arkeologiseen perintöön tai rakennusperintöön kohdistuvien vaikutusten arviointiin, koska ko. vaikutuksia voitaneen katsoa aiheutuvan vain hankealueelle tai sen lähiympäristöön. Pirkanmaan puolelle aiheutuvien vaikutusten arviointiin ottaa kantaa Pirkanmaan alueellinen vastuumuseo.

Satakunnan Museon kannanotto**Satakunnan kulttuuriympäristöjä koskevien lähtötietojen esittäminen**

Satakunnan puolelle sijoittuvien arvokkaiden kulttuuriympäristöjen kirjaamisessa arviointiohjelmaan on puutteita. Maakunnallisesti merkittävät Pitkälahden ja Kontin kulttuurimaisemat Jämijärvellä sekä maakunnallisesti arvokas Jämijärven maisema-alue (Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 maisemallisesti tärkeä alue) sijaitsevat noin 10 kilometrin etäisyydellä hankealueelta ja Kauppilan kylän kulttuurimaisema Jämijärvellä alle 15 kilometrin etäisyydellä. Näitä kulttuurimaisemia ei ole huomioitu taulukossa 5-1 eikä kartassa 5-11. Lähtötietoja tulee korjata näiltä osin. Satakunnan alueen maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt sekä maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (maisemallisesti tärkeä alue) löytyvät Satakunnan vaihemaakuntakaavasta 2, valtakunnallisista karttapalveluista (esim. Paikkatietoikkuna, Liiteri ja Kulttuuriympäristön palveluikkuna) sekä Satakunnan Museon yleisökäyttöön tarkoitettusta Y-Pakki -sovelluksesta (www.y-pakki.fi). Karttapalveluista ja Y-Pakki -sovelluksesta löytyvät tiedot myös Jämijärven ympäristön inventoiduista rakennusperintökohteista.

Arviointiohjelma

Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa käytettävistä vaikutusten merkittävyyden arviointi- ja vaihtoehtojen vertailumenetelmistä. Maisemavaikutusten osalta Konikallion tuulipuistohanke on erittäin merkittävä valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden läheisyyden sekä ajateltujen tuulivoimaloiden ennen näkemättömän suuren enimmäiskorkeuden vuoksi. 350 metriä korkeita tuulivoimaloita ei ole rakennettu Suomessa vielä minnekään. Siksi tarkastelualueenkin tulee olla laaja. 20 kilometrin etäisyys hankealueelta lienee kuitenkin riittävä, kuten myös tarkemman tarkastelun osalta ajateltu 12 kilometrin etäisyys.

Maisemavaikutuksia on tarkoitus havainnollistaa paikkatietopohjaisella näkemäalueanalyysillä ja valokuvasoittein. Lisäksi laaditaan maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys. Näkemäalueanalyysissä tullaan huomioimaan myös muut 20 kilometrin etäisyydellä sijaitsevat tuulivoimahankkeet. Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa suunnitellusta maisemavaikutusten arvioinnista. Havainnekuvia tulee kuitenkin laatia maisemavaikutusten merkittävyys huomioiden riittävän paljon ja niitä tulee voida tarkastella A4-kokoisen arviointiselostuksen kuvia suuremmassa koossa.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Liisa Nummelin

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Hannu Eerikäinen
Satakuntaliitto/kirjaamo, Anne Savola
Museovirasto/kirjaamo
Pirkanmaan alueellinen vastuumuseo/Anna Lyyra-Seppänen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä